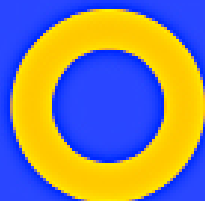

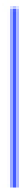
***Актуальні проблеми
освіти та науки:
огляд ЗМІ
(вересень 2019)***

Вербова Віта Василівна,
науковий співробітник відділу наукової
інформаційно-бібліографічної діяльності

МОН України

**МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ**

**МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ**

Призначення нового міністра освіти і науки України

- **11-м Міністром освіти і науки України** призначено Ганну Новосад – завтра, 30 серпня, 10-й Міністр Лілія Гриневич офіційно передасть перехідні книги новій очільниці [Електронний ресурс] //Міністерство освіти і науки України : [офіц. портал]. – Текст. дані. – Київ, 2019. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/news/11-m-ministrom-osviti-i-nauki-ukrayini-priznachenogannu-novosad-zavtra-30-serpnya-10-j-ministr-liliya-grinevich-oficijno-peredast-perehidni-knigi-novij-ochilnici> (дата звернення: 09.09.2019). – Назва з екрана.

Короденко, М. Пріоритети команди / Максим Короденко // Сучасна освіта України. – 2019. – 16 верес. (№ 37). – С. 5.

Про прес-конференцію за участі новопризначеного міністра освіти Ганни Новосад та її заступників. Обговорювалися основні задачі та пріоритети роботи у системі освіти.

Національно-патріотичне ВИХОВАННЯ

- **Концепція національно-патріотичного виховання в системі освіти України** [Електронний ресурс] : додаток до наказу Міністерства освіти і науки України від 16.06.2015 № 641 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 29.07.2019 р. № 1038) //Міністерство освіти і науки України : [офіц. портал]. – Текст. дані. – Київ, 2019. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-vnesennya-zmin-do-nakazu-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini-vid-16062015-641> (дата звернення: 27.09.2019). – Назва з екрана.
- **Про національно-патріотичне виховання у закладах освіти у 2019/2020 навчальному році** [Електронний ресурс] : лист МОН України від 16.08.2019 № 1/9-523 //Міністерство освіти і науки України : [офіц. портал]. – Текст. дані. – Київ, 2019. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-nacionalno-patriotichne-vihovannya-u-zakladah-osviti-u-20192020-navchalnomu-roci> (дата звернення: 10.09.2019). – Назва з екрана.

НАПН України

Засідання Президії НАПН України

- Діяльність Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського за 2015–2019 рр. та перспективи її розвитку [Електронний ресурс] // Національна академія педагогічних наук України : [офіц. портал]. – Текст. дані. – Київ, 2019. – Режим доступу: <http://naps.gov.ua/ua/press/releases/1619/> (дата звернення: 27.09.2019). – Назва з екрана ; Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського [офіц. портал]. – Текст. дані. – Київ, 2019. – Режим доступу: <http://dnpb.gov.ua/ua/?news=21117> (дата звернення: 27.09.2019). – Назва з екрана.

Про наукові досягнення й напрями подальшого розвитку ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського йшлося на засіданні Президії НАПН України 19 вересня.

ЗАГАЛЬНА СЕРЕДНЯ ОСВІТА

• **Щодо організації форм здобуття загальної середньої освіти** [Електронний ресурс]: лист МОН України від 20 серп. 2019 р. № 1/9-525 // Освіта.ua. – Текст. дані. – Київ, 2019. – Режим доступу: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/65524/ (дата звернення: 10.09.2019). – Назва з екрана.

Міністерство освіти і науки України надає роз'яснення та рекомендації закладам загальної середньої освіти щодо організації різних форм здобуття освіти, у тому числі з урахуванням звернень органів управління у сфері освіти, педагогічних працівників, батьків або інших законних представників здобувачів освіти, громадських організацій.

Деякі питання проведення в 2021 році зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання, здобутих на основі повної загальної середньої освіти [Електронний ресурс] : наказ МОН України від 09 лип. 2019 р. № 945 // Освіта.ua. – Текст. дані. – Київ, 2019. – Режим доступу: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/65544/ (дата звернення: 10.09.2019). – Назва з екрана.

Що відомо про зовнішнє незалежне оцінювання 2021 року? [Електронний ресурс] // Вища освіта : інформ.-аналіт. портал про вищу освіту в Україні та за кордоном. – Текст. дані. – Київ, 2019. – Режим доступу: <http://vnz.org.ua/novyny/vstup/11006-scho-vidomo-pro-zovnishne-nezalezhne-otsinjvannja-2021-roku> (дата звернення: 20.09.2019). – Назва з екрана.

Нова українська школа

- **МОН:** українці обізнані про реформу шкільної освіти [Електронний ресурс] // Освіта.ua. – Текст. дані. – Київ, 2019. – Режим доступу: <https://osvita.ua/school/reform/65553/> (дата звернення: 10.09.2019). – Назва з екрана.
- **Впровадження Нової української школи** – один із найбільших викликів, і досвід Великобританії нам дуже цікавий, – Ганна Новосад на зустрічі з Тоні Блером [Електронний ресурс] // Міністерство освіти і науки України: [офіц. портал]. – Текст. дані. – Київ, 2019. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/news/vprovadzhennya-novoyi-ukrayinskoyi-shkoli-odin-iz-najbilshih-viklikiv-i-dosvid-velikobritaniyi-nam-duzhe-cikavij-ganna-novosad-na-zustrichi-z-toni-blerom> (дата звернення: 18.09.2019). – Назва з екрана.
- **Міжнародні партнери продовжать підтримку НУШ** – Ганна Новосад зустрілась із Британською Радою, Гете-Інститутом та Посольством Франції [Електронний ресурс] // Міністерство освіти і науки України : [офіц. портал]. – Текст. дані. – Київ, 2019. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/news/mizhnarodni-partneri-prodovzhat-pidtrimku-nush-ganna-novosad-zustrilas-iz-britanskoyu-radoyu-gete-institutom-ta-posolstvom-franciyi> (дата звернення: 18.09.2019). – Назва з екрана.

Школа без булінгу

- У закладах освіти Києва стартував проект «Школа без булінгу! Сім'я без насильства!» [Електронний ресурс] //Педагогічна преса: освітній портал. – Текст. дані. – Київ, 2019. – Режим доступу: <https://pedpresa.ua/200913-u-zakladah-osvity-kyyeva-startuvav-proekt-shkola-bez-bulingu-sim-ya-bez-nasylstva.html> (дата звернення: 25.09.2019). – Назва з екрана.

ПРОФЕСІЙНА (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНА) ОСВІТА

Фахова передвища освіта

- Вступ із сертифікатами ЗНО 4 років та навчання за скороченою програмою – МОН публікує Умови прийому до закладів фахової передвищої освіти [Електронний ресурс] // Міністерство освіти і науки України : [офіц. портал]. – Текст. дані. – Київ, 2019. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/news/vstup-iz-sertifikatami-zno-4-rokiv-ta-navchannya-za-skorochenoyu-programoyu-mon-publikuye-novaciyi-umov-prijomu-do-zakladiv-fahovoyi-peredvishoyi-osviti> (дата звернення: 23.09.2019). – Назва з екрана.

WorldSkills

- **Про затвердження Положення про Всеукраїнський конкурс професійної майстерності "WorldSkills Ukraine"** [Електронний ресурс] : наказ МОН України від 16 липня 2019 року № 984 // Освіта.ua. – Текст. дані. – Київ, 2019. – Режим доступу: <https://osvita.ua/legislation/proftech/65539/> (дата звернення: 10.09.2019). – Назва з екрана.
- **Раз на 2 роки в Україні проведуть масштабні змагання з робітничих професій WorldSkills Ukraine** - переможці представлятимуть країну на міжнародному рівні [Електронний ресурс] // Міністерство освіти і науки України : [офіц. портал]. – Текст. дані. – Київ, 2019. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/news/raz-na-2-roki-v-ukrayini-provoditimum-masshtabni-zmagannya-z-robotnichih-profesij-worldskills-ukraine-peremozhci-predstavlyatimut-krayinu-na-mizhnarodnomu-rivni> (дата звернення: 10.09.2019). – Назва з екрана.
- **МОН оголошує перший етап Всеукраїнського конкурсу професійної майстерності WorldSkills Ukraine** [Електронний ресурс] // Міністерство освіти і науки України : [офіц. портал]. – Текст. дані. – Київ, 2019. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/news/mon-ogoloshuye-pershij-etap-vseukrayinskogo-konkursu-profesijnoyi-majsternosti-worldskills-ukraine> (дата звернення: 25.09.2019). – Назва з екрана.

Реформування професійної (професійно-технічної) освіти

- **Кулик, Н.** Майбутнє – за професійними навичками / Наталія Кулик // Сучасна освіта України. – 2019. – 9 верес. (№ 36). – С. 10.
- **Шпак, В.** Чи ПТУ – школа робітничих професій? : на Житомирщині, як і взагалом в Україні, профтехосвіта стала такою собі валізою без ручки, яку ні нести, ні викинути /Віктор Шпак // Уряд. кур'єр. – 2019. – 19 верес. (№ 179). – 1, 3.

ВИЩА ОСВІТА

Якість вищої освіти

• **Шулікін, Д.** Нова акредитація / Дмитро Шулікін // Сучасна освіта України. – 2019. – 16 верес. (№ 37). – С. 1, 7.

Про круглий стіл «Нова процедура акредитації освітніх програм: як покращуватиметься якість?», що відбувся 9 вересня 2019 р. на базі Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Наукова робота студентів

•Халавка, Ю. Нелюбов до котів чи невміння їх готувати? [Електронний ресурс] : думки про наукову роботу студентів / Халавка Юрій // Дзеркало тижня. – Текст. дані. – Київ, 2019. – 07–13 верес. (№ 33). – Режим доступу: https://dt.ua/EDUCATION/nelyubov-do-kotiv-chi-nevminnya-yih-gotuvati-322796_.html

Ці нотатки є спробою продовжити дискусію, викликану публікацією "Наука чи наукова самодіяльність?" із підзаголовком "Як студентів привчають робити фейкові дослідницькі роботи" (DT.UA, №28, 2019 р.).

Атраментова, Л. Наука чи наукова самодіяльність? [Електронний ресурс] : як студентів привчають робити фейкові дослідницькі роботи / Любов Атраментова // Дзеркало тижня. – Текст. дані. – Київ, 2019. – 20–26 лип. (№ 28). – Режим доступу:

https://dt.ua/SCIENCE/nauka-chi-naukova-samodiynnist-317995_.html (дата звернення: 20.09.2019). – Назва з екрана.

ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА

- **Гід з інклюзивної освіти для батьків:** що таке ІРЦ і як до них звернутись, інклюзія від дошкілля до вишів — МОН підготувало серію відеороз'яснень [Електронний ресурс] // Міністерство освіти і науки України : [офіц. портал]. – Текст. дані. – Київ, 2019. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/news/gid-z-inklyuzivnoyi-osviti-dlya-batkiv-sho-take-irc-i-yak-do-nih-zvernutis-inklyuziya-vid-doshkillya-do-vishiv-mon-p> (дата звернення: 20.09.2019). – Назва з екрана.
- **Інтерактивна підлога,** кращі комп'ютерні програми та іграшки для розвитку – МОН оновило перелік засобів корекції у інклюзії [Електронний ресурс] // Міністерство освіти і науки України : [офіц. портал]. – Текст. дані. – Київ, 2019. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/news/interaktivna-pidloga-krashi-kompyuterni-programi-ta-igrashki-dlya-rozvitku-mon-onovilo-perelik-zasobiv-korekciyi-u-inklyuziyi> (дата звернення: 27.09.2019). – Назва з екрана.

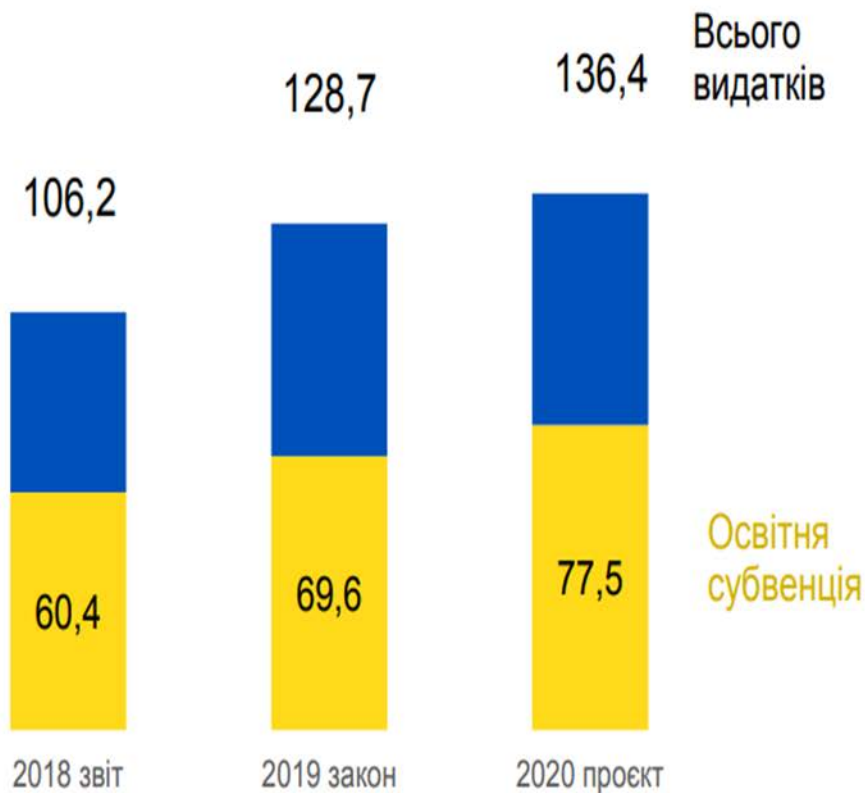
ФІНАНСУВАННЯ ОСВІТИ

- **Названий розмір видатків на освіту в бюджеті – 2020** [Електронний ресурс] // РБК – Україна. – Текст. дані. – Київ, 2019. – Режим доступу: <https://www.rbc.ua/ukr/news/nazvan-razmer-rashodov-obrazovanie-byudzhete-1568569169.html> (дата звернення: 25.09.2019). – Назва з екрана.
- **Кошторис галузі: проект бюджету – 2020** / підгот. Дмитро Шулікін // Сучасна освіта України. – 2019. – 23 верес. (№ 38). – С. 1, 4–5.

ОСВІТА. 2018-2020 РОКИ

Видатки із врахуванням субвенції, млрд грн

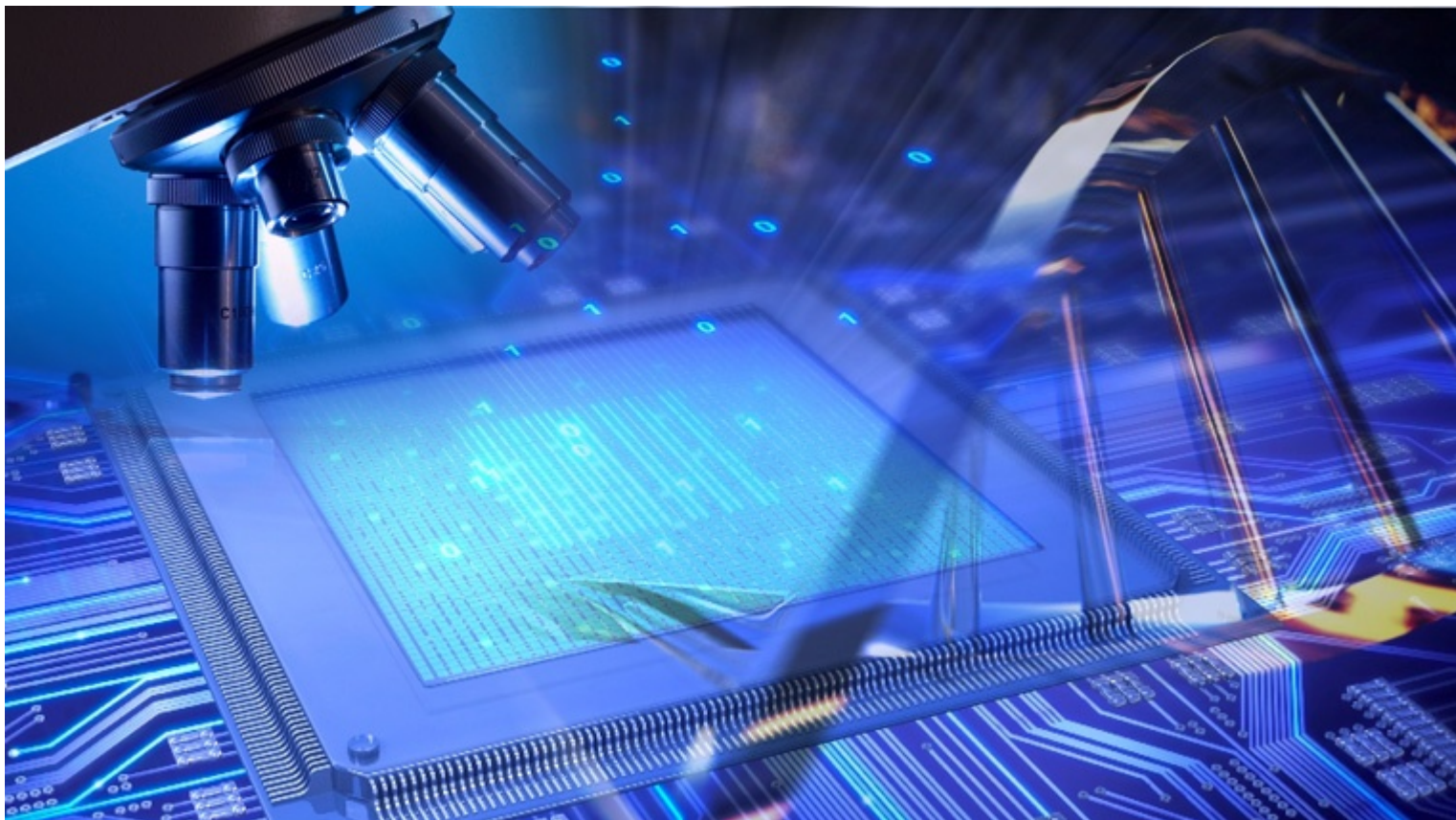

Основні напрями фінансування освітньої реформи

- Освітня субвенція (заробітна плата вчителів та працівників інклюзивно-ресурсних центрів) – 77 533,3 млн грн
- Підтримка Нової української школи – 1421,3 млн грн:
  - забезпечення учнів початкових класів навчальними засобами та сучасними меблями – 1 060,0 млн грн.
  - підвищення кваліфікації вчителів – 361,3 млн грн
- Інклюзивна освіта (проведення додаткових корекційно-розвиткових занять, придбання спеціальних засобів та обладнання для осіб з особливими потребами) – 504,5 млн грн

Наука в Україні

Дослідницькі проєкти

- Стажування у вишах Канади та робота над спільними дослідницькими проєктами – МОН та Mitacs підписали угоду про співпрацю [Електронний ресурс] //Міністерство освіти і науки України : [офіц. портал]. – Текст. дані. – Київ, 2019. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/news/stazhuvannya-u-vishah-kanadi-ta-robota-nad-spilnimi-doslidnickimi-proyektami-mon-ta-mitacs-pidpisali-ugodu-pro-spivpracuju> (дата звернення: 10.09.2019). – Назва з екрана.

Музеї історії освіти

- **Міхно, О.** Вдягни на гаджет окуляри!: нещодавно у Данії відбувся 18-й Міжнар. симпозіум музеїв історії освіти. У форумі уже вдруге брали участь і укр. музейники : [розмова з директором педагогічного музею України О. Міхно / спілкувалася Світлана Галата] // Сучасна освіта України. – 2019. – 2 верес. (№ 35). – С.12.

Book Forum

• **Чадюк, М.** «Бібліополіс» / Марія Чадюк // День. – 2019. – 20-21 верес. (№ 171/172). – С. 7. – Текст статті доступний в інтернеті:

<https://day.kyiv.ua/uk/article/den-ukrayiny/bibliopolis>

Про форум видавців у Львові 18–22 вересня.

Український правопис

- **Про нову редакцію (проект) Українського правопису** [Електронний ресурс] // Міністерство освіти і науки України : [офіц. портал]. – Текст. дані. – Київ, 2019. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/news/pro-novu-redakciyu-proekt-ukrayinskogo-pravopisu> (дата звернення: 09.09.2019). – Назва з екрана.

Нині проект нової редакції Українського правопису винесено на громадське обговорення, яке триватиме до 1 жовтня. Українська національна комісія з питань правопису проведе ретельний аналіз усіх пропозицій і критичних зауважень, які надходять на її адресу, і з урахуванням результатів громадського обговорення доопрацює текст нової редакції Українського правопису і подасть його на затвердження Кабінетові Міністрів України.

Постаті

XXVI Всеукраїнські педагогічні читання «Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: методична спадщина педагога в контексті ідей Нової української школи»

27 вересня 2019 року на базі Рівненського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти відбулися XXVI Всеукраїнські педагогічні читання «Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: методична спадщина педагога в контексті Ідей Нової української школи».

Детальніше:

<https://www.facebook.com/ДНПБ-України-ім-В-О-Сухомлинського-240019389383740/>

Заклинські

- **Кулик, Н.** Невгамовні Заклинські: педагоги, науковці, просвітники : із історії одного роду / Наталія Кулик // Сучасна освіта України. – 2019. – 9 верес. (№ 36). – С. 14–15.

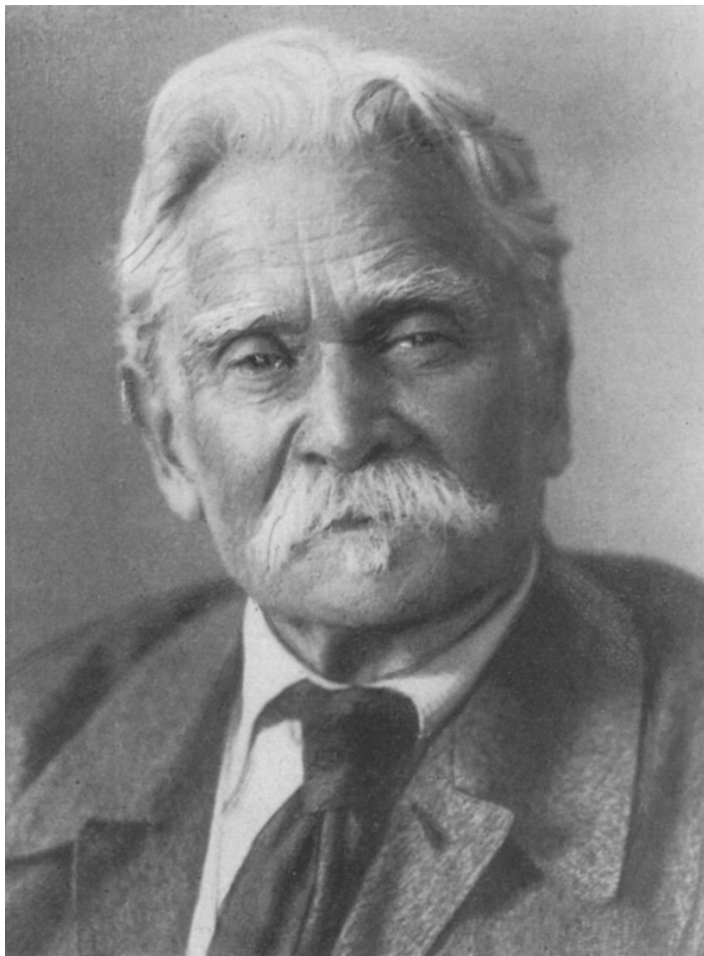
Галаган Григорій Павлович

• **Кулік, Н.** Людина високого стану /Наталія Кулик // Сучасна освіта України. – 2019. – 23 верес. (№ 38). – С.14–15.

Про громадського діяча, українофіла, мецената, представника відомого старшинсько-дворянського роду Галатанів, за його ініціативою й при його матеріальній підтримці відкрито гімназію в Прилуках (1874) й багато народних шкіл – а також колегію в Києві (1871).

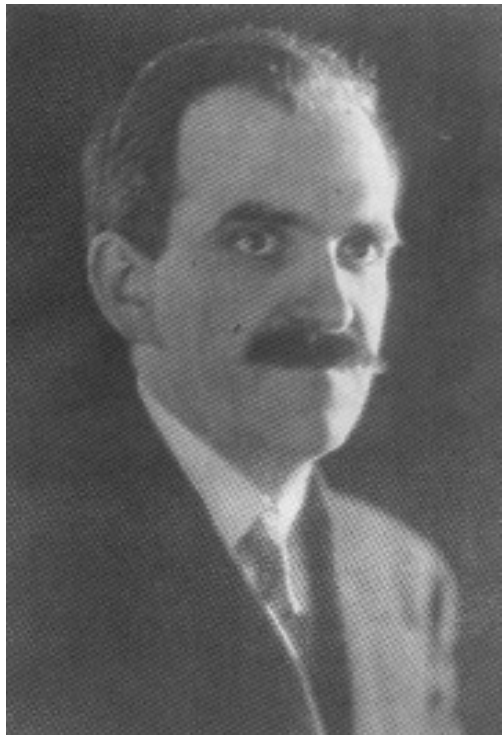
Борис Якович Букресєв

- **Кулик, Н.** Столітній геометр, або любов довжиною в життя /Наталія Кулик // Сучасна освіта України. – 2019. – 16верес. (№ 37). – С.14–15.

Про видатного математика, вченого, педагога – Бориса Букресєва (1859–1962) з нагоди дня народження.

Олександр Якович Шульгин

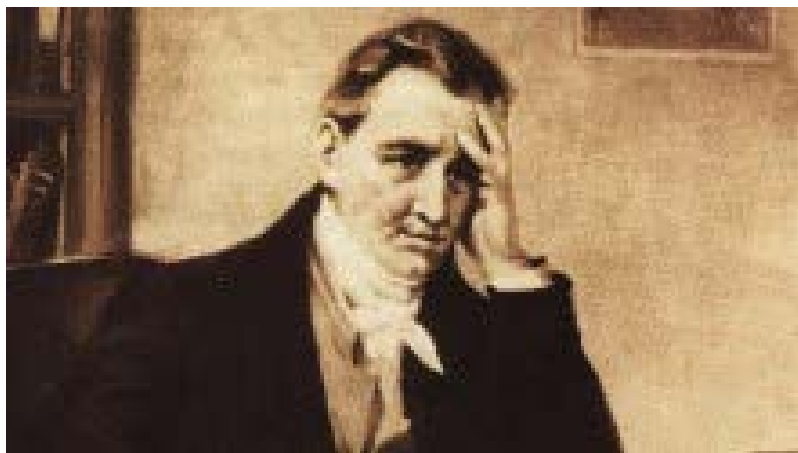

• **Кулик, Н.** Батько української дипломатії / Наталія Кулик // Сучасна освіта України. – 2019. – 2 верес. (№ 35). – С.14–15.

До 130-річчя засновника незалежної вітчизняної дипломатії – Олександра Яковича Шульгина.

Іван Петрович Котляревський

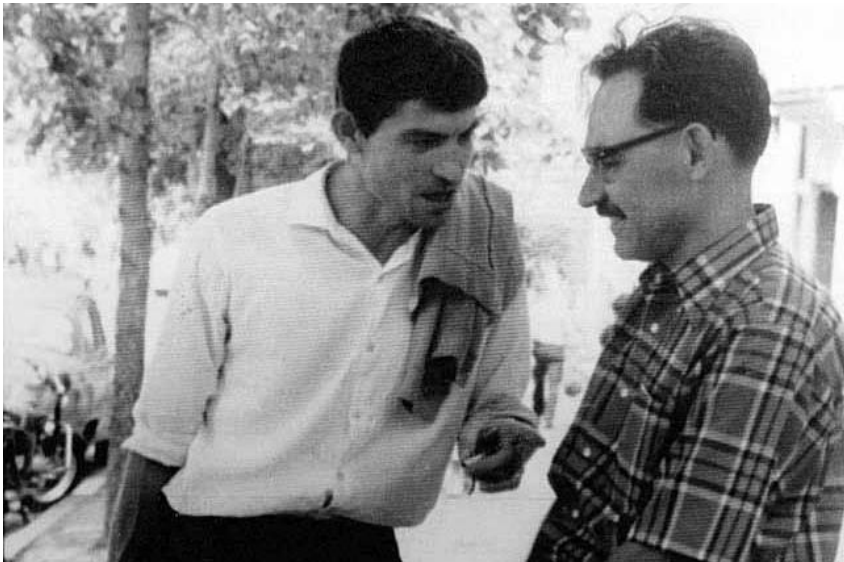
- **Килимник, Ю.** Великий полтавський самородок : Івану Котляревському – 250! / Юрій Килимник // День. – 2019. – 10 верес. (№ 163). – С. 3. – Текст статті доступний в інтернеті: <https://m.day.kyiv.ua/uk/article/kultura/velykyy-poltavskyy-samorodok>

Олександр Петрович Довженко

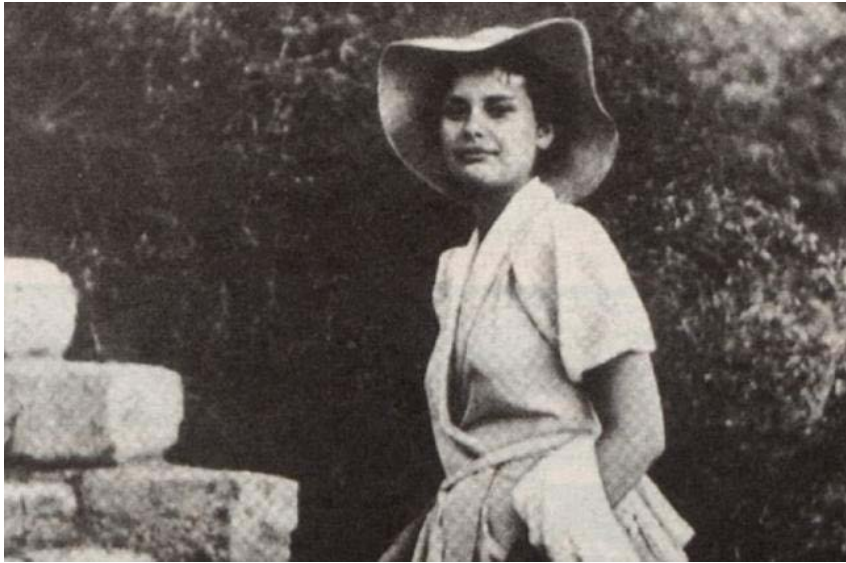
- Тримбач, С. Людина з кінематографічного іконостасу : 10 вересня – 125-та річниця від Дня народження Олександра Довженка // День. – 2019. – 10 верес. (№ 163). – С. 6. – Текст статті доступний в інтернеті: <https://m.day.kyiv.ua/uk/article/kultura/lyudyna-z-kinematografichnogo-ikonostasu>

Світличний Іван

- **Тарнашинська, Л.** "Пекучий моральний максималізм« : 20 вересня виповнилося б 90 років шістдесятнику-дисиденту Іванові Світличному /Людмила Тарнашинська // Дзеркало тижня. – 2019. – 14–20 верес. (№ 34). – С. 10. – Текст статті доступний в інтернеті:
<https://dt.ua/EDUCATION/nelyubov-dokotiv-chi-nevminnya-yih-gotuvati-322796.html> (дата звернення: 20.09.2019). – Назва з екрана.

Алла Горська

• **Сюндюков І.** Алла Горська : спалах перед світанком / Ігор Сюндюков // День. – 2019. – 18 верес. (№ 169). – С.7. – Текст статті доступний в інтернеті:

<https://day.kyiv.ua/uk/article/kultura/neskorena-kvitka>

Про українську художницю-шістдесятницю і відому діячку правозахисного руху 1960-х років в Україні.